

Haugesund kommune
Rådmannen i Haugesund

Barne- likestillings- og inkluderingsdept
Postboks 8036 dep
0030 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
Saksnr. 2013/3413
Løpenr. 22251/2013
Arkivkode

Saksbehandler
Bjørg Vestby
Tlf. 52743633

Vår dato
14.05.2013

HØRINGSUTTALELSE - ENDRINGER I FORSKRIFT TIL INTRODUKSJONSLOVEN

Vi viser til høringsbrev av 01.03.2013 ang forslag til endringer av forskriftsbestemmelser om obligatoriske avsluttende prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Haugesund kommune har studert endringsforslagene og ønsker å gi en uttalelse. Vi har konsentrert oss om de punktene dept spesielt har bedt om tilbakemelding på, men har også kommentarer og synspunkter på en del andre forslag.

1.0 Oppmelding og gjennomføring av prøver. Forskrift §§ 22 og 23.

Høringsnotat punkt 1.3.6 og 1.3.7

1.1 Oppmelding til prøvene

Vi er uenige i at deltakerne skal meldes opp til hele prøven ved første gangs oppmelding. Det bør være mulig å melde seg opp til den enkelte prøve separat. Dette vil også være i samsvar med læreplanen og intensjonen om å ta høyde for at den enkelte språklærer kan mestre muntlige og skriftlige ferdigheter i ulik grad til ulik tid. Dette gjelder spesielt alfabetiserings- og spor 1 deltakere; mange av disse kan trenge svært lang tid på beherske skriftlige ferdigheter i norsk, men kan kanskje ta den muntlige prøven på et tidligere tidspunkt og få en dokumentasjon på de muntlige ferdighetene sine.

1.2 Tidsfristen

Dept ønsker tilbakemelding på om tidsfristen for å avlegge prøve i norsk og samfunnskunnskap skal reguleres i forskriften og om fristen som er angitt i utkastet er rimelig.

1.2.1 Norskprøvene

I prinsippet er vi enige i at prøvene bør gjennomføres uten ugrunnet opphold etter gjennomført opplæring, men det bør også være anledning til å avlegge prøvene i norsk på et senere tidspunkt hvis deltakeren av ulike årsaker ønsker det; men innenfor fristen for gjennomført opplæring. En del deltakere slutter eller får avbrutt opplæringen av ulike årsaker, f eks pga jobbtillbud i kortere eller lengre perioder og kan ha problemer med å ta prøven innen en fastsatt frist.

Besøksadresse
Skåregaten 109
Postadresse
Postboks 500
5501 Haugesund

Sentralbord
52743630
Telefaks
52726625

Bankgiro
3240.07.22020
Organisasjonsnr
944 073 787

E-postadresse
postmottak@haugesund.kommune.no

1.2.2 Prøven i samfunnskunnskap

Lærerne i samfunnskunnskap mener at prøven i samfunnskunnskap må avlegges snarest mulig og senest 6 mndr etter gjennomført opplæring. Dette er et kortvarig kurs og det bør ikke gå for lang tid før prøven tas. Det er positivt at det i særskilte tilfeller legges til rette for at prøven kan avlegges muntlig.

1.2.3. Tidsrammen

Forslaget om en tidsramme på inntil en time for prøven i samfunnskunnskap og hver delprøve i skriftlig norsk støttes, men tidsrammen må selvsagt stå i forhold til prøvens omfang.

1.2.4. Hyppighet

Oppfatningen er at avvikling av norskprøvene bør begrenses til 2 ganger pr år, ikke 3 ganger som nå og som foreslått. Det vil da være naturlig at prøvene legges i tilknytning til avslutningen av hvert semester. Prøvene i samfunnskunnskap bør avvikles når kommunen finner det hensiktsmessig i løpet av hele året som foreslått.

1.2.5 Forskriftsregulering

Det er enighet om at spørsmålene om tidsfrist bør reguleres i forskriften; en lovfesting v/forskrift vil sikre like rammer for alle kandidater og den som har ansvar for avvikling av prøvene forpliktes til å sørge for en gjennomføring som er i henhold til lov- og forskriftsbestemmelser.

1.3 Digitale prøver

Dette vil være en stor utfordring for både deltakere og opplærings- og avviklingsstedet. Den digitale kompetansen hos mange våre deltakere er svært lav, og innføring av obligatoriske digitale prøver fordrer at det legges stor vekt på opplæring i digitale ferdigheter på alle nivåer (jfr læreplanen). En forutsetning for dette er igjen at nødvendig utstyr og teknisk og faglig kompetanse er på plass på det enkelte lærested. Den enkelte kommune må derfor sørge for at det investeres i både digitalt utstyr og ressurser til IKT-bemanning.

1.4 Prøvested

Dept foreslår at avviklingen av prøvene skal legges til den enkelte kommune, ikke til spesielle prøvesteder i hvert fylke. Dette synes vi er positivt, men det kan være en utfordring når det gjelder avvikling av muntlige prøver i små kommuner og opplæringssteder med få deltakere og lærere. Her bør det legges til rette for et samarbeid med vo-sentra som har erfaring med avvikling av prøvene og som har lærere med opparbeidet vurderingskompetanse, slik at en sikrer seg at vurderingen blir objektiv og profesjonell og i henhold til gjeldende vurderingskriterier.

2.0 Bruk av hjelpemidler. Forskriften § 24. Høringsnotat punkt 1.3.8.

Dept ønsker tilbakemelding på om hjelpemidler skal være tillatt.

Det er enighet om at det ikke skal være tillatt å bruke hjelpemidler ved gjennomføring av prøvene, som foreslått i forskriften. Begrunnelsene nevnt i høringsnotatet støttes.

3.0 Vurdering. Forskriften § 26. Høringsnotat punkt 1.3.10.

Departementet ønsker tilbakemelding på de ulike forslagene i denne bestemmelsen.

3.1. Vurdering av språklige ferdigheter– språkprofil og vurderingsskala

Et samlet kollegium mener det er svært positivt at deltakerne kan få tilbakemelding på hvilket nivå de er på i forhold til de enkelte delferdigheter i norsk, og at vurderingen er basert på nivåbeskrivelsene i det europeiske rammeverket. Vi støtter begrunnelsen om at det bør være samsvar mellom den vurderingsskalaen som benyttes og beskrivelsen av språklige ferdigheter i læreplanen. Det er også positivt at det vil være mulig å ta prøven om igjen i forhold til den enkelte delferdighet.

3.2. Muntlige ferdigheter

Vi etterlyser mer informasjon om vurdering av muntlige norskkunnskaper. Det sies i det hele tatt lite om muntlige prøver i endringsforslaget.

3.2. Prøvebevis

Forslaget om at det utarbeides et standardisert prøvebevis som dokumentasjon på den enkeltes språklige kompetanse er positivt. Vi er enige i at det i prøvebeviset må gis en beskrivelse av kjennetegn ved språket på de ulike nivåene slik at det blir forståelig for omverdenen, bl a for aktuelle arbeidsgivere. Det bør vurderes nærmere hvem som skal ha ansvar for å utstede prøvebeviset; den enkelte kommune/det enkelte lærested (som foreslått av dept.) eller Vox, som har det overordnede ansvar for prøvene.

4.0 Endring i forskrift om Nasjonalt introduksjonsregister (NIR)

Vi registrerer at kommunen vil bli pålagt mer ansvar i forbindelse med registrering i NIR, bl a registrering av tidspunkt for avlagte prøver, resultat på delprøver og vedtak om fritak fra plikt til opplæring. Dette vil medføre administrativt og merkantilt merarbeid for kommunen og det enkelte opplæringsted. Dette bør kompenseres med økt tilskudd slik at kommunen kan øke bemanningen på opplæringsstedet.

5.0 Endring i forskrift om erverv og tap av norsk statsborgerskap

Kravet om tilstrekkelige kunnskaper i norsk for å få innvilget norsk statsborgerskap foreslås endret til «bestått avsluttende prøve i norsk med ferdigheter på minimum A2 nivå på skriftlig prøve» (punkt 1). Dette er en ganske dramatisk endring i forhold til det som er gjeldende i dag, hvor kravet er «å ha gjennomført 300 timer godkjent norskopplæring eller dokumentere tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk» (jfr statsborgerloven §8). For mange innvandrere med liten eller ingen skolebakgrunn vil det være svært vanskelig, kanskje umulig å nå dette nivået. Konsekvensen av en slik endring vil sannsynligvis bli at mange ikke vil få innvilget sin søknad om norsk statsborgerskap. Dette kravet samsvarer heller ikke med forslaget om nivå A1 som bestått obligatorisk norskprøve (jfr forskriften § 26, 2. ledd). I det minste bør det være samsvar her, og samme vurderingsskala som ved obligatoriske prøver bør benyttes. Men vi foreslår at en beholder et krav om gjennomførte obligatoriske timer i stedet for bestått norskprøve.

6.0 Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringsforslagene vil medføre at kommunene får mer ansvar og flere oppgaver på administrative og merkantile områder. Dette medfører bl a økt bemanningsbehov. I tillegg vil innføring av digitale prøver og mer fokus på digital kompetanse medføre økt behov for ressurser til teknisk IKT-utstyr, programvare og bemanning, både når det gjelder opplæring av deltakerne og avvikling av prøvene. Kommunenes merutgifter bør kompenseres med økt tilskudd fra staten.

Med hilsen

Odd Henry Dahle
Rådmann

Magne Valen
Enhetsleder